

MOJ BERNI

Glasilo Skupine MOJ BERNI

Dragi bernski ljudje!

Ko zaključujemo letne inventure in se oziramo nazaj v leto, ki se izteka, smo v ekipi Moj berni lahko zadovoljni in upamo, da ste z nami zadovoljni tudi vi. Potrudile smo se po najboljših močeh, da se naša galerija redno polni s fotografijami z naših srečanj, da ste obveščeni o pomembnih stvareh in dogodkih, da vam polepšamo kakšno popoldne ali večer z branjem naših glasil ...

Zdravje je največja vrednota in tega želimo tudi v prihodnjem letu vam in vašim kosmatincem res obilo.

Za zaključek pa si bom izposodila citat iz izjemne, pravkar izdane knjige Lene Gregorčič: »Prej ali slej se vse reši, tako ali drugače, dokler imaš psa ob sebi, je vse lažje – tudi če je na trenutke težje.«

V imenu ekipe Moj berni od srca vaša

Mojca Sajovic

Miklavževanje 2024

Očitno so naši berniji priljubljeni tudi nad zvezdami, saj je bilo vreme kljub alarmantnim napovedim prav prijazno: hladno in vetrovno, vendar suho in za naše kosmatince kot naročeno. Na prisrčnem srečanju se nas je zbralo blizu 40 ljudi in 15 štirinožcev.

Po sprehodu smo se ogreli in okrepčali na idilični Kmetiji Čož v Kavbojski deželi, ki leži na Leskovski planoti nad Višnjo Goro. Prostorno posestvo nas je sprejelo zelo gostoljubno in tudi naši berniji so si dali duška. Miklavž nas je nato razveselil s čudovitimi darilci.

En velik hvala gre Sabini Mezek in njenemu Damjanu, ki sta nas tudi tokrat pustila odprtih ust: bernski obeski za novoletno drevce so unikatni in prelepi. Damjana Škapin in Pero Ražman sta spet prinesla košaro dobrot.

Tudi letos je Dragica Kaiser (Psarna Berner Kaiser) založila in izdala bernski koledar, ki smo ga željno pričakovali in je seveda razprodan.

Češnja na torti pa je bila posebna gostja. Pridružila se nam je Lena Gregorčič, ustanoviteljica spletnega portala zdravahranazapse.si, ki je ravnokar izdala svojo prvo knjigo »Dokler naju pes ne loči«. Knjiga prinaša iskrene trenutke, prežete z ljubeznijo, humorjem in vsakodnevnimi izzivi, ki jih poznajo vsi, ki so kdaj delili življenje s psom. To ni zgolj pripovedovanje zgodb – to je povabilo, da se prepoznaš v njih, da se nasmejiš, zamisliš, včasih tudi obrišeš kakšno solzo ali dve. Knjiga je izšla pri Založba 5KA. Na miklavževanju smo knjigo z avtoričinim podpisom lahko tudi kupili, v veliko čast pa nam je bila predstavitev knjige prav posebej za nas. Pogovor z zgovorno avtorico Leno je vodil neprekosljivi novinarski maček Tone Hočevar.

Posebna zahvala za idejo glede lokacije našega srečanja gre Tamari Fakin, iskrena in velika zahvala pa na koncu tudi vsem, ki ste s prostovoljnimi prispevki podprli delovanje naše skupine, tj. vzdrževanje spletne strani, ki nas bo lahko povezovala tudi v prihodnjem letu.

Nad vse lepo je bilo spet skupaj z berniji in člani skupine Moj berni preživeti decembrsko nedeljo!

Mateja Pečar

Je vaš tudi CoolDog?

Bernčki so prijazni, ubogljivi, ustrezljivi, res eni pravi »mali« cukrčki, a ne? Praktično se ni treba z njimi ukvarjati in jih šolati, so tako povezani s svojim lastnikom, da mu praktično berejo misli. Ne pohajkujejo, ne preganjajo živali, ne renčijo, z vsemi prijazni, skratka »za oženit«, če bi imeli samo dve taci. Hm, včasih je to res, razen kadar ...

Da ne bo pomote – nisem pristaša pristopa, da greš v šolo samo s svojim prvim psom, potem pa že »vse veš« in ga boš doma sam že znal vse naučiti. Znanje napreduje vsako leto, pristopi k pasjemu učenju so vedno bolj prijazni našim štirinožcem in se vedno bolj opirajo na pasjo psihologijo v skrbi, da kužke učimo nežno in v njim čimbolj razumljivem jeziku.

Moja prva šola, daljnega leta 1999, z mojo prvo bernko je izgledala tako, da sem jo po nekaj obiskih zapustila. Prvih nekaj ur je vse izgledalo v najlepšem redu, ko pa je moja Saba naredila napako (oz. ni »izpolnila mojega ukaza«) bi jo morala vreči na tla na hrbet in ji s tem pokazati, kdo je ta glavni pri tej hiši. No, meni se že takrat to ni zdel ravno primeren odnos do moje ljubice, zato sva bili od takrat naprej pri vzgoji prepuščeni sami sebi. Že naslednja izkušnja z Jilli je bila nekaj čisto drugačnega – takrat sem odkrila Karmen (Zahariaš), h kateri zvesto hodim že vsa ta leta.

Potem pa se zgodi tisti »razen kadar« z začetka tega zapisa. V Vodice pride Peny. Mountain Crystal Penelope, madžarska princesa. Mogočna punca s prav tako mogočno trmo in svojeglavostjo. Punca, ki je obrnila na glavo vse karakterne značilnosti bernčka in mi dala vetra. Že pri enajstih tednih je pokazala, da bo tako, kot bo rekla ona: ne bom te poslušala, ne glede na vse priboljške, ne glede na igračke, ne glede na prijaznost, ne glede na božanje. Prva, ki me je ugriznila, prva, s katero ni bilo mogoče vzpostaviti kontakta, prva, ki sploh ni mahala z repom in bila vesela, ko sem prišla domov, v tistih redkih trenutkih, ko sta morali s Happy ostati sami doma. Hodili sva v malo šolo, v nadaljevalno šolo, v tečaj za BB-h, naredili celo BB-h izpit, pa kljub temu neke močne povezanosti nikakor ni bilo mogoče vzpostaviti. Ampak sem vztrajna tudi jaz in sem trmasto vztrajala, da prijaznost rodi prijaznost. Nekako pri treh, treh letih in pol se je punca začela spreminjati in končno sprejela, da mogoče pa vseeno ni tako zelo slabo priti v naročje, me polizati, dobiti ekstra meska (ne samo tistega za zajtrk in večerjo) in biti vesel (= mahati z repom kot za stavo). Nekako v tem obdobju sem se tudi odločila, da morava še enkrat v šolo in začeti na novo graditi najin odnos. In sem šla v lov za šolo, v kateri bi predvsem delali na najinem odnosu, se socializirali (ne ena ne druga ni socializirana ;) in rešili težavo lajanja in zaganjanja v druge pse. Po analizah po dolgem in počez sem se odločila za šolo CoolDog. Prav načrtno sem se odločila, da bom zelo priden učenec in ne bom pametovala, pač pa poslušala, kaj bodo povedali in kaj naredili in pridno sledila navodilom naše učiteljice. Moram reči, da sem bila že po prvi uri izredno pozitivno presenečena in navdušena. S Peny sva obe z veseljem obiskovali ure in tudi uspešno dokončali prvo stopnjo tečaja. Pravzaprav mi je pristop tako blizu, da zdaj tudi z Bly že obiskujeva to isto šolo. Obe puncici bosta kasneje šli še na drugo stopnjo tega tečaja. Seveda to ne pomeni, da ne bom hodila več h Karmen in na BB-H izpite, zdi se mi samo, da je mogoče boljše na začetku narediti nek takle tečaj, kjer vzpostaviš boljši odnos s psom in ga naučiš osnov, potem pa jih nadgrajuješ v »pravi« šoli in zaključiš z mednarodno priznanim izpitom.

Poleg tega, da mi je tečaj pri odnosu s Peny zelo pomagal, ki je zdaj trdnjši kot kadarkoli, gre za drugačen pristop. Tukaj se ne učimo sedi, lezi, poleg, ampak počakati, hoditi na popuščenem povodcu, seveda tudi odpoklica, prepoznavanja miritvenih signalov, skratka gre za to, kako greš s svojim kužkom lahko na sproščen sprehod po mestu, z njim na kavo, prepoznaš, kdaj mu ni prijetno, ga, kjer je to mogoče, spustiš s povodca in ga pokličeš, ko je to potrebno. Nekaj, kar je bilo tudi meni do prihoda Peny samoumevno, z njo pa je postalo nemogoče in sami tega nisva znali rešiti. Torej, CoolDog je lahko samo šola kar tako ali pa tečaj, kjer pomagajo rešiti težave, zaradi kateri na sprehodih nismo tako sproščeni, kot bi sicer lahko bili. Predvsem pa so odlični pri branju pasje govorice (kaj nam kuža z določeno držo, izrazom, vedenjem ... sporoča in kako se tisti trenutek počuti).

Skratka, me tri šole CoolDog iskreno priporočamo ☺

Barbara Šolc z učenkama Peny in Bly

Spet smo štirje!

Kako smo jo čakali, malo štručko! Šele, ko je prišla, sem ugotovila, kako zelo je Peny pogrešala družbo. Po odhodu naše Happy smo bili vsi, vključno s Peny, kar nekaj časa precej iz sebe. Dolge mesece je trajalo, preden smo se pobrali in pravzaprav je bil moj namen, da bo Peny še nekaj časa edinka. Pa je imelo veselje drugačne namene in mi dobesedno položilo v naročje malo, kosmato kepo neverjetne sreče. Drugi dan po njenem rojstvu sem vedela, da bo moja in 10 tednov čakanja se je neverjetno vleklo. Prvič sem imela možnost izbire imena za prihajajočega malčka, zato mora biti to Ime z veliko začetnico, ki bo mojo novo ljubezen zaznamovalo in naju vodilo skozi življenje. Po popisanih celih straneh različnih možnosti je padla odločitev. Punčka bo Bly (= vesela, prijazna) Baojin (= dragoceno zlato) Gorjusha Berner (= psarna), kratko Bly. Kakšno veselje je prinesla nazaj v našo hišo res težko opišem. Penček je čisto iz sebe od veselja, ne veš, katera je večji otrok in katera bolj nesrečna, če vzameš samo eno od njiju in kam greš.

Prav zares zanimivo pa je obnašanje Peny. Ko smo domov pripeljali Bly, se je začela obnašati popolnoma enako, kot se je obnašala Happy, ko je prišla Peny. Dan ali dva popolno ignoriranje malčice, če se je preveč približala, je skočila v zrak, kot da bi jo izstrelil, in šla v drug del hiše. Po tem obdobju poldnevno previdno ovohavanje, zatem pa AKCIJA. In ta akcija še vedno traja, cele dneve iz dneva v dan. To imamo enega igranja, lizanja, šolanja s strani Penčka ... Skratka – televizije ne potrebujemo (saj je pravzaprav že prej nismo ;)) Nikoli, ampak res nikoli, v vseh letih, ko sta bili parček Happy in Peny, ju nisem zamenjala, rekla Happy Peny ali obratno. Odkar je pri nas Bly,

Peny neštetokrat pokličem Happy ... Prav neverjetna preobrazba iz mojega konjička, ki se ni zavedal svoje velikosti in teže, do najbolj prijaznega, nežnega in pazljivega bitja.

Bly pa je po drugi strani pravi balzam za mojo dušo ☺ Če sem bila pri Peny kar malo obupana, ker do pred približno pol leta nazaj ni bila sploh pripravljena sodelovati z menoj (o tem malo več v naslednjem članku), je Bly pravi srček. Vedno pod (na) mojimi nogami, z veseljem pride, ko se jo pokliče, željna učenja in raziskovanja. In ker konkurenca rodi nove kvalitete, se tudi Peny precej bolje odziva ☺.

Podrobnejše javljanje iz naše hiše bo sledilo v naslednjih številkah, danes, ko to pišem, smo skupaj namreč šele slab mesec ☺

Barbara s Peny in Bly

Nekaj nasvetov za zdravje ustne votline in zob vašega bernija

Zdravje ustne votline in zob je izjemnega pomena za dobro počutje in splošno zdravje psa. Bolezni zob in ustne votline so tako zelo pogoste in problematične, da jih po nekaterih študijah uvrščamo med tri najpogostejše razloge, ki zelo poslabšajo kakovost življenja psov (drugi dve sta debelost in osteoartritis) (Summers s sod. 2019). Svetovno združenje veterinarjev za male živali (World Small Animal Veterinary Association, WSAVA) zato nezdravljene bolezni ustne votline in zob smatra kot problem dobrobiti živali. Ker je pomembno vedeti, kako najbolje poskrbeti za zdravje ustne votline in zob pri naših psih, smo v skupini Moj berni veterinarski stomatologinji zastavili nekaj vprašanj.

Kdaj je pravi čas, da začnemo mladička navajati na higieno zob?

Redna dnevna ustna higiena je pomembna za dnevni nadzor nad ustno votlino in za zaustavljanje nastanka in napredovanja parodontalne bolezni (bolezni obzobnih tkiv), ki je najpogostejša bolezen ustne votline psov. Veliko pogostejša je sicer pri kratkogobčnih in majhnih pasmah psov (Wallis s sod. 2021), ne prizanese pa niti večjim pasmam. Čeprav je bolezen večfaktorska (na nastanek in razvoj vplivajo tako sestava ustne mikrobiote kot odziv organizma in okoljski dejavniki), pa jo lahko zaviramo z rednim (mehanskim) odstranjevanjem zobnih oblog. To najučinkoviteje dosežemo z rednim dnevnim ščetkanjem zob (Allan s sod. 2019) in rednimi obiski pri veterinarju, ki občasno opravi tudi profesionalno odstranjevanje oblog. Obloge se pričnejo nabirati že takoj po izraščanju zob, zato ščetkanje zob pričnemo že pri mladičih. S svojim veterinarjem se glede ustne nege pri svojem psu posvetujte že ob prvem obisku.

Kakšen je minimalni standard čiščenja pasjih zob?

Letos je Veterinarska zbornica Slovenije izdala Strokovne smernice za stomatologijo psov in mačk (Nemec s sod. 2024), ki so prosto dostopne tudi na njeni spletni strani. Dokument je sicer v prvi vrsti namenjen veterinarjem, vendar je vsebina zanimiva tudi za skrbnike psov in mačk. V dokumentu so poleg nekaterih najpogostejših bolezni ustne votline in zob jasno opredeljeni tudi minimalni standardi za opremo stomatološke ordinacije ter za izvajanje najpogostejših po-

Med ščetkanjem zob je skrbnik tega psa opazil krvavitve ob zgornjem desnem prvem molarju in izrastek na tem mestu. V splošni anesteziji smo zato odvzeli vzorec tkiva (biopsija) za nadaljnje preiskave. Slikanje (idealno z uporabo računalniške tomografije – CT) in odvzem vzorca opravimo čim prej, saj je večina novotvorb pri psih dobro ozdravljivih, če jih zdravimo zgodaj. (A. Nemec/Klinika za male živali)

Skrbnik tega psa se je oglasil, ker je opazil zabarvan vršek krone zgornjega desnega grabilca. Ker je večina zabarvanih zob mrtvih (ali nepovratno vnetih), vedno svetujemo slikanje z zobnim rentgenom ter ustrezno zdravljenje. (A. Nemec/Klinika za male živali)

segov v ustni votlini. Za ustrezno diagnostiko bolezni ustne votline in zob je nujna splošna anestezija, saj je sicer nemogoče ustrezno pregledati zobe in obzobna tkiva ter opraviti rentgensko slikanje zob. Prav tako je odstranjevanje zobnih oblog (zlasti tistih pod dlesnijo, ki so v največji meri krive za nastanek parodontalne bolezni) nemogoče učinkovito in varno odstraniti brez splošne anestezije.

Na kakšne znake v ustni votlini moramo biti pozorni in kako ukrepati?

Bolezni ustne votline in zob se redko kažejo s specifičnimi znaki oziroma se nekateri znaki lahko pojavijo tudi ob drugih boleznih (npr. boleznih prebavnega trakta, boleznih dihal). Nelagodje ali bolečina v ustni votlini psi pogosto skrivajo oziroma je opazna kot (subtilne) spremembe v vedenju ob uporabi gobca (npr., pes ne mara več določenih trših igrač ali priboljškov, igra se na drugačen način, začne razmetavati hrano ali jo jemlje na drugačen način). Neješčnost je zelo redko znak bolezni ustne votline in zob. Pogosto pa se ob pojavu bolezni ustne votline in zob zazna neprijeten zadah iz gobca ali celo krvavkasta slina, včasih tudi intenzivno slinjenje in kihanje ter izcedki iz nosnic (običajno samo ene). Pri določenih boleznih zob se lahko pojavijo otekline in/ali kožne ranice z izcedkom, t. i. drenažni trakti, zlasti pod očmi ali na bradi. Nekatere bolezni se kažejo s spremembami na ustni sluznici (npr. izrastki (slika 1), spremenjena barva sluznice, razjede). Če opazite kateregakoli od zgoraj navedenih znakov ali zabarvane (slika 2), premaknjene, majave, obrabljene ali zlomljene zobe (slika 3), otekline, krvavitve (slika 4), težko požiranje ali celo težko dihanje, ali če se pri dnevnem nadzoru ustne votline opazi kakršnakoli sprememba, se čim prej posvetujte z veterinarjem in opravite ustrezne preiskave, da se čim prej ugotovi razlog za težave.

Kaj naredimo, če si pes nikakor ne pusti ščetkati zob? Obstajajo primerne alternative?

Kot prej opisano, je dnevno ščetkanje zob daleč najboljša metoda za vzdrževanje zdravja obzobnih tkiv. Ščetko lahko nadomestijo tudi nekateri drugi pripomočki (npr. posebne krpice za nego zob ali ultrazvočna ščetka), ki fizično odstranjujejo zobne obloge (Olsén s sod. 2021). Na trgu je na voljo tudi veliko drugih pripomočkov in pripravkov (npr. dentalne diete, žvečilke, posipi za na hrano, dodatki za v vodo za pitje, spreji, geli ...), ki pa so generalno manj učinkoviti kot aktivno odstranjevanje zobnih oblog. Pred izbiro se vedno pozanimajte o varnosti in učinkovitosti pripravka ali pripomočka.

Napredovali parodontitis (izguba obzobnih tkiv) se lahko pojavi tudi pri velikih pasmah psov in privede celo do komplikacij, kot je huda krvavitve iz obzobnega žepa pri zgornjem desnem grabilcu pri tem psu.

(A. Nemeč/Klinika za male živali)

Za nasvet se vedno lahko obrnete na veterinarja, zelo priročna pa je tudi spletna stran (v angleščini) Sveta za ustno zdravje (Veterinary Oral Health Council, www.vohc.org), kjer so navedeni pripomočki in pripravki, ki v študijah dokazujejo varnost in učinkovitost testiranih izdelkov. Generalno tudi velja, da če nekega predmeta ne moremo uviti in vanj narediti raze z nohtom, je predmet pretrd in se tvega zlome zob.

Se pri berncih pojavljajo kakšne pasemske bolezni zobnega oziroma obzobnega tkiva?

Zaenkrat ni opisanih posebnih bolezni ustne votline in zob, ki bi bile tipične za to pasmo. Velike pasme psov so bistveno manj podvržene parodontalni bolezni (slika 4), se pa pri njih (in zlasti delovnih psih) pogosto pojavljajo zlomi zob, predvsem pomembnih velikih zob (slika 3). Ti zlomi so ponavadi takšni, da je odprta zobna pulpa (slika 3) (Bilyard s sod. 2023), kar je potrebno zdraviti. Prav tako lahko obolevajo za vnetnimi boleznimi ali novotvorbami ustne votline (slika 1); za nekaterimi vrstami rakavih obolenj (npr. fibrosarkom, plo-

Ta pes si je zlomil zgornji desni grabilec tako, da je odprta zobna pulpa in je potrebno zdravljenje. Med natančnim pregledom zoba in obzobnih tkiv, ko je pes v splošni anesteziji, ugotovimo, da je zob zlomljen globoko v korenino (t. i. kompliciran kronsko-koreninski zlom z žepom 10 mm), kar poslabša prognozo, če bi želeli zob zdraviti z namenom ohranitve (zdravljenje koreninskega kanala). Zato svetujemo tak zob odstraniti. (A. Nemeč/Klinika za male živali)

ščatocelični karinom) lahko obolevajo že zelo mladi psi ali celo mladiči. Kot vsi (predvsem mladi) psi, lahko tudi (mladi) bernci doživijo različne travme (padci, udarci z avtomobilom, napadi psov), ki lahko povzročijo poškodbe mehkih tkiv in/ali zlome zob in čeljusti (slika 5). Možne so tudi različne razvojne napake, ki so lahko dedne ali pa ne in se lahko kažejo kot nepravilen ugriz, razcep neba, nepravilno število in/ali lokacija zob, nenormalno oblikovani zobje ali nepravilnosti sklenine. Zato je pomembno, da veterinar ob vsakem obisku pregleda tudi ustno votlino in zobe oziroma da se oglasite pri veterinarju, če sami opazite kakršnokoli spremembo.

Ana Nemeč

Vir:

Allan RM, Adams VJ, Johnston NW (2019). Prospective randomised blinded clinical trial assessing effectiveness of three dental plaque control methods in dogs. *J Small Anim Pract* 60(4):212-217.

Bilyard KR, Mullaney SB, Henry TJ (2023). Prevalence and etiology of dentoalveolar trauma in 1,592 United States military working dogs: A 1-year retrospective study. *Front Vet Sci* 10:9:1102424.

Nemeč A (urednik, avtor), Pust T, Šparaš L, Pavlica Z, Pavlica M, Rejcek Jenček A (2024). Strokovne smernice za stomatologijo psov in mačk. Ljubljana: Veterinarska zbornica Slovenije, spletni vir: <http://knjiznica.vf.uni-lj.si/PortalGenerator/Document.aspx?id=432>.

Olšén L, Brissman A, Wiman S, Eriksson F, Kaj C, Brunius Enlund K (2021). Improved oral health and adaptation to treatment in dogs using manual or ultrasonic toothbrush or textile of nylon or microfiber for active dental home care. *Animals (Basel)* 11(9):2481.

Summers JF, O'Neill DG, Church D, Collins L, Sargan D, Brodbelt DC (2019). Health-related welfare prioritisation of canine disorders using electronic health records in primary care practice in the UK. *BMC Vet Res* 15(1):163.

Wallis C, Saito EK, Salt C, Holcombe LJ, Desforjes NG (2021). Association of periodontal disease with breed size, breed, weight, and age in pure-bred client-owned dogs in the United States. *Vet J* 275:105717.

Poškodbe kosti čeljusti in obraznega dela glave so lahko zelo raznolike. Pri lovljenju kolesa pa ponavadi zelo tipično pride do zloma spodnjih čeljusti za spodnjima grabilcema, kot se je to zgodilo pri tem psu. Če zlom čeljusti vključuje tudi (delno) izruvanje zob, je zdravljenje (če želimo zobe in čeljust ohraniti) nujno v 3-6 urah. Če zobje niso vpleteni v zlom in/ali če ohranitev zob ni cilj, potem lahko zdravljenje opravimo tudi kasneje, vendar vsekakor čim prej. (A. Nemeč/Klinika za male živali)

Podpora pri odločanju glede starosti sterilizacije

V ZDA in številnih evropskih državah se sterilizacija izvaja v prvem letu življenja psa.

V zadnjih letih so raziskave na 35 pasmah psov že pokazale, da zgodnja kastracija pri nekaterih pasmah povečuje tveganje za bolezni sklepov, kot so displazija kolka, displazija komolca ali ruptura križne vezi, ter rakava obolenja, kot so limfosarkom, mastocitom, hemangiosarkom ali osteosarkom. Prizadete so predvsem večje pasme in mešane pasme, težje od 20 kg.

V novo objavljenem članku raziskovalne skupine pod vodstvom L. A. Harta so raziskave razširili na pet drugih pasem psov. V ta namen so z retrospektivno študijo analizirali podatke o bolnikih iz veterinarske bolnišnice Univerze v Kaliforniji v Davisu za obdobje 21 let (2000-2020).

Pri petih preučevanih pasmah psov so bili primeri bolezni sklepov in raka analizirani glede na status kastracije in starost ob kastraciji.

Statistične analize so temeljile na analizah preživetja, da bi raziskali razlike v pojavnosti bolezni med kastriranimi in intaktnimi psi z uporabo Kaplan-Meierjevih analiz življenjske dobe, log-rank in Wilcoxonovega testa.

Cilj študije je bil uporabiti enako metodologijo kot pri študiji 35 pasem za pet drugih pasem psov, ki tehtajo vsaj 20 kg: nemški kratkodlaki ptičar, nemški žimavec, mastif, novofundlandec, rodezijski grebenar in sibirski haski.

Ugotovljeno je bilo, da se dovzetnost za bolezni sklepov in rakava obolenja zelo razlikuje glede na pasmo. Rezultati za posamezne pasme so bili naslednji:

- Nemški kratkodlaki ptičar in nemški žimavec: pri obeh spolih je bilo tveganje za bolezni sklepov in raka večje. Pri samicah, ki so bile kastrirane pred šestim mesecem starosti, je bila stopnja bolezni sklepov še posebej visoka (38 %).
- Mastif: samci, ki so bili kastrirani pred dvema letoma starosti, so imeli znatno povečano tveganje za bolezni sklepov, predvsem za rupturo križne vezi. Pri samicah se tveganje ni bistveno povečalo.
- Novofundlandec: pri samicah psov, kastriranih v prvem letu življenja, je bilo tveganje za bolezni sklepov znatno večje (39 %). Pri samcih ni bilo ugotovljeno bistveno večje tveganje za bolezni sklepov ali raka.
- Rodezijski grebenar: pri samicah psov, steriliziranih pred šestim mesecem starosti, se je znatno povečala stopnja pojavnosti mastocitoma (25 %).
- Sibirski haski: ni bilo ugotovljenih pomembnih učinkov na bolezni sklepov ali raka, vendar so samice psov, sterilizirane pred prvim letom, pokazale neznačilno povečano tveganje za rupturo križne vezi (12 %).

Te ugotovitve poudarjajo pomen individualnih odločitev glede kastracije psov, pri čemer je treba upoštevati pasmo, spol in okoliščine. Posodobljene smernice zajemajo 40 pasem psov in veterinarjem zagotavljajo pomembne informacije za pripravo utemeljenih priporočil glede kastracije.

Priporoča se, da se pri večini velikih pasem sterilizacija odloži do starosti vsaj 12 mesecev, da se zmanjša tveganje za nastanek bolezni sklepov in raka.

Publikacija

Assisting decision-making on age of neutering for German Short/Wirehaired Pointer, Mastiff, Newfoundland, Rhodesian Ridgeback, Siberian Husky: associated joint disorders, cancers, and urinary incontinence

Vir: *vet.magazin.si*

Vse najboljše, Jenny!

Naša ljuba Jenny! Saj ni res ... že pet let ima, pa se zdi, da smo komaj začeli našo skupno pot. Prijazna, zanesljiva, priljubljena Tačka, moja senca, glasna čuvajka naših domov, potrpežljiva Vivina velika sestra ...

Za svoj praznik si je zaslužila slastno torto, delo Saše Zajc, ki nam za naše pasje praznike vedno izpolni vse naše (in pasje) želje!

In druga tortica? Jenny je na svoje praznovanje povabila tudi Vivo, ki je torto z veseljem pohrustala.

Vse najboljše, Jenny, in še mnogo veselih zdravih let!

Mojca Sajovic

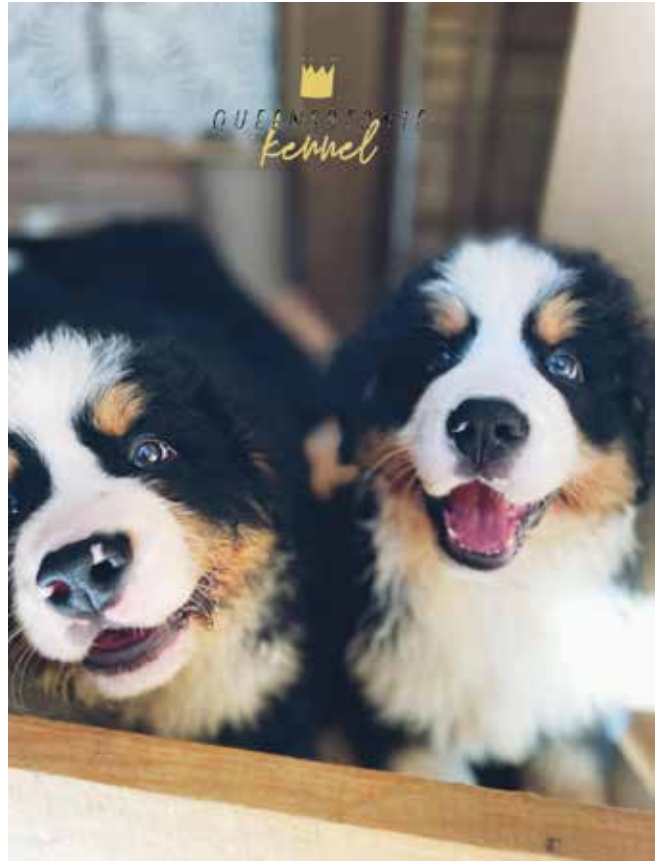

Psarna QUEENSBERNIE

Vsaka zgodba se nekje začne in naša se je začela na vsakdanjih sprehodih. Sedaj nas, dragi bralci, družijo ena in edina stvar. Kaj je to? Ja, dlaka na krožniku. Dolga, rahlo skodrana, črna. Čigava? Od bernija. Sopomenka za srečo na vrvi. Se strinjamo, a ne? Joj, res ti zlezejo pod kožo.

No pa pogledjmo, kako se je začela zgodba psarne Queensbernie. Davnega leta 2003 je mami Ksenija Kukovič pripeljala domov psičko po imenu Brina Windišgretz. Krasno ime, a mi smo jo preimenovali v Maco. Maca je bila nagajiva, lepa psička, ki je kraljevala na sončni Dobravi, jemala dih na vseh sprehodih in kaj kmalu smo ob njej prebedeli kar nekaj noči, saj je postala prvič mamica. Verjetno smo bili mi bolj nervozni kot ona, ampak skupaj nam je uspelo. Za družbo je doma ostala njena prva hči, Afrodita. Tudi ona je dobila svojstveno ime, Jaffa. Ja, kot keks. Zakaj? Ker je bila sladka kot Jaffa keks. Ni marala pomaranč, je pa imela izredno rada hruške, jabolka in jagode. Tudi Jaffika je kmalu postala mamica in prvič nam je podarila leglo 11 mladičev. Pri tako velikem leglu se vidi predanost cele družine, saj smo hodili spat po kosih, da je imela Jaffi na voljo 24-urno dežurstvo. Biti vzreditelj ni kot klasičen poklic ali hobi, to je hrana za dušo, poslanstvo. Čut, ki ga moja mami Ksenija z ponosom opravlja že 20 let. Skrbi, da se psom godi dobro (večkrat reče, da za nas pozabi kupiti kruh, za pse ima vedno na zalogi dosti mesa, da sigurno ni nihče lačen, pa še izbirajo lahko ...), da gredo mladički v dobre družine, da jih imajo ljudje radi in da berniji niso le modni dodatek in nikakor darilo za rojstni dan ali kakšen praznik ... V leglu N, kjer jih je bilo 11, nam je srce ukradla Neytiri, ki je kasneje ostala kar Tiri. Žal se je njena pot z nami zaključila mnogo prehitro in je pri treh letih odšla v pasja nebesa. Smo pa v tem času že dobili svojega prvega fanta, Ferrisa GoldenStyria. Far je bil najbolj nežno bitje, kar smo ga videli. Pozoren, uvideven, cartljiv, potrpežljiv in predvsem prijazna kepa dlake. Njegova energija je vedno pomirila človeka in njegova velika šapa se je globoko vtisnila v naša srca. Naslednica naših psov je postala Agros lobis Sheryl Flora Luka, Sherry, ki je k nam prispela

iz daljne Litve ravno na moj rojstni dan. Bila je ljubljenska vseh, tako posebnega psa pri nas še nismo videli. Ko je prišla k nam, ni bila črna, temveč siva. Siva, kot bi jo posul s pepelom ... Sprva nas je bilo malo strah, če bo ta pes sploh kdaj črn. Brez skrbi, bila je črna kot krt in tudi dlake je imela trikrat več kot običajen pes. Ko je bilo obdobje menjave dlak, smo to vsi čutili zelo dobro, najbolj pa naše roke. Njena energija je bila topla kot sonce, oči so ji sijale kot jasno zvezdnato nebo, igriva je bila kot polje žita, ki ga premika veter. Žal je lani njena zemeljska pot prišla h koncu in odšla je čez mavrico k ostalim članom naše družine. Njena hči Buba (Inra the love of my life Queensbernie) je bila tudi uradno prva bernka z imenom Queensbernie, saj se je pot naše psarne uradno začela z Sherryjinim prvim leglom, torej leta

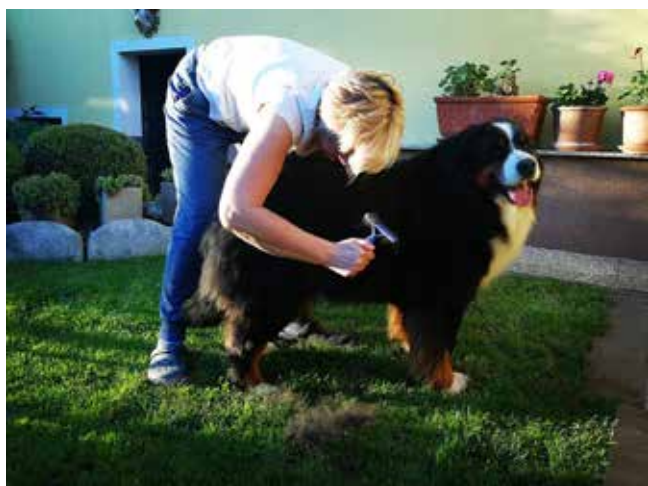

2018. Buba je energična psička, ki živi za sirček. Ni ga priboljška, ki jo razveseli bolj kot navaden trikoten sirček. Vsak dan pridno čaka, da ga dobi, potem pa se dan lahko začne s klasičnim ovohavanjem terena in kratkim sprehodom do bližnjega gozda, kjer prevohamo vse poti, ki so jih pustile veverice, ježi, srne in ostali gozdni prebivalci. Spremljata jo Žuža (Galadriel Queensbernie) in Iza (Hennessy Queensbernie), obe sta Bubini hčerki. Nedolgo nazaj se nam je pridružil tudi fant Fendi (Fendi Emerald Liberyt for Queensbernie), ki je prišel k nam ravno prek vzrediteljice, ki nam je v svoje varstvo in zavetje zaupala Sherry. Skupaj so nepremagljivi in neločljivi. V pasjo ekipo se je nazadnje pridružil še Valentino iz našega zadnjega, februarkega legla. Brez njih si ne predstavljamo dneva in mislim, da se tako počutite prav vsi. Saj, ko imaš enkrat bernija, imaš bernija za vedno.

Skozi vsa leta vzrejanja smo se naučili, da izguba psa vedno boli, nemogoče je nadomestiti luknjo, ki jo pusti točno določen pes, saj ima vsak svojo osebnost in najde še tiste najbolj skrite delčke srca. Lahko pa praznino omiliš tako, da k sebi spustiš drugo pasjo dušo. V vseh letih vzrejanja se je nabralo kar nekaj legel in spoznali smo mnogo ljudi. Nekateri so k nam prišli po tolažbo, po novo dušo ali pa z željo po novi izkušnji, prav vsak pa je bil slišan in dobrodošel. Nešteti stiski rok, ure pripovedovanj in objemov so spletni vezi, ki trajajo celo življenje in se jih ne da izbrisati. Naše vodilo je, da je mladiček ljubljen, dobrodošel povsod in predvsem srečen. Naši psi so veseli, nagajivi in polni življenja in resnično upamo, da je to recept, ki osrečuje ljudi, ki se odločijo pri nas pustiti kanček svoje duše.

Katrin Kukovič

SPET V ŠOLI

Novi mladički v družino prinesejo nove izzive in tudi pri nas ni nič drugače

Lanskega avgusta se je življenje pri nas začelo odvijati v intenzivnem ritmu, ki ga je narekovala mala živahna kepa po imenu Vive l'amour Berner Kaiser. Zelo hitro je postala pasja mladenka, ki je bila kmalu zrela za vstop v pasjo malo šolo. Oktobra sva se pridružili skupini v šoli priden.si, kjer so nama dobrohotno spregledali tudi kakšno otroško razposajenost, vendar sva tečaj uspešno zaključili. Letošnjo jesen pa je Viva začela s pravim šolanjem.

Za nama je že devet šolskih ur na travnatem vadišču na ljubljanskem Barju in trening v urbanem okolju nedaleč stran. Ko smo se po zaključeni uri »sošolci« pomenkovali med seboj ter delili izkušnje in nasvete, sem poudarila, da je tokratni tečaj po programu B-BH za šolanje psa spremljevalca v urbanem okolju že moj deseti po vrsti. Takrat me je moj sotrpin, lastnik živahnega avstralčeka, vprašal, če s tem mislim na tečaj z enim samim psom ali ... Kadar se spomnim na ta pripetljaj, se prav od srca nasmejim, čeprav je v vsaki šali zrno resnice.

Zakaj sem že desetih vpisana s svojim psom v pasjo šolo in zakaj vztrajam, da vsak naš pes opravi izpit? Vaje, ki se jih učimo v nadaljevalnem tečaju, utrjujejo delo iz male šole in ga nadgrajujejo z novimi zahtevami. Psi se radi učijo, berniji še posebej, v upanju na slastno nagrado ali živahno igračko. Z novo pasjo družbo pa nastopijo tudi novi izzivi. Mladi psi so igriivi in željni pasje družbe, pri naši Vivi pa je ta lastnost še posebej izražena, saj prihaja iz številčne pasje družine. Tam je bila pasja družba sopomenka za pasjo žurko, v šoli pa je

treba to dejstvo preusmeriti v mirno sprejemanje drugih psov. S tem izzivom imava največ dela. Po drugi strani pa pri vzgoji in učenju psa sami sebe težko nadziramo, zavedamo pa se, da je pri vzgoji in šolanju pomemben vsak (zamujeni) trenutek in vsaka (napačna) reakcija. Zato je več kot dobrodošlo, da imamo ob sebi izkušenega inštruktorja – kinologa, ki razume govorico psov in zna prevesti pasji jezik tudi lastniku. Priznam, da kakšen nasvet rade volje podelim tudi sama, saj prej opazim napako pri sošolcih kot pri sebi ...

Z Vivo še nisva povsem odločeni, ali bova šli na izpit v zimskem roku ali bova raje počakali na spomladansko - poletnega. Viva je sedaj, ko bodo izšle tele vrstice, dopolnila 18 mesecev, kar je za bernija še vedno zgodnje mladostno obdobje. Previsoka pričakovanja vodijo prej v razočaranje kot v proslavo uspešno opravljenega izpita. Slednji pa še zdaleč ne pomeni, da je vzgoje in šolanja konec ...

Mojca in Vive l'amour Berner Kaiser - Viva

KAJ JE NOVEGA PRI TAČKAH

Po poletnem premoru, ko naše pse zaradi visokih temperatur le redko vzamemo seboj na terapevtsko uro, se je z jesenjo spet s polno paro začelo delo po ustanovah, šolah, vrtcih ... In seveda tudi povpraševanje po naših obiskih. Ker le stežka zadostimo vsem zanimanjem, Društvo Tačke pomagačke vsako leto povabi lastnike psov, ki jih naše delo zanima, naj se nam pridružijo.

Še pred koncem leta na spletni strani <https://www.tackepomagačke.si/> objavimo vabilo z vsemi pogoji, ki jih morata izpolnjevati oba kandidata, lastnik in njegov pes, če se nam želita pridružiti.

Kakšen kuža je primeren za delo terapevtskega psa?

- Star najmanj 18 mesecev (zgornje starostne omejitve ni, odvisna je od zdravstvenega stanja in kondicije posameznega psa).
- Beli ali črni, kratkodlaki ali dolgodlaki - ni pomembno.
- Pasemski ali mešančki - ni pomembno.
- Sterilizirani oz. kastrirani - ni pomembno.
- Negovani - zelo pomembno.
- Opravili osnovno šolanje - zelo pomembno.
- Zdravi in v dobri fizični kondiciji - zelo pomembno.
- Veseli in igrivi - pomembno.
- Zvedavi in učljivi - zelo pomembno.
- Imajo močno vez s svojim vodnikom, kar pomeni, da ne bivajo v pesjaki, ampak skupaj s svojo človeško družino v bivalnih prostorih - zelo pomembno.
- Radi imajo stik z ljudmi - zelo pomembno.
- Radi sodelujejo pri raziskovanju novih svetov, vonjav in jih pravzaprav nič ne zmoti - zelo pomembno.
- V centralnem registru psov nimajo zavedenega ugriza - zelo pomembno.

Na naslednja in še na mnoga vprašanja boste dobili odgovore na naši spletni strani ali po elektronski pošti, radi pa vam bomo vse pojasnili tudi osebno.

Katera znanja potrebuje vodnik terapevtskega psa oziroma psa pripravnika?

Kakšna potrdila/izobraževanja/usposabljanja so potrebna, da z psom postaneva terapevtski par?

Ali mora imeti pes opravljen B-Bh izpit?

Koliko obiskov mora opraviti pripravniški par? V katerih ustanovah? S čim se pripravništvo zaključí?

Kdaj poteka testiranje psa o primernosti za terapevtsko delo? Čemu je namenjeno?

- Testiranje izvedemo v društvu enkrat letno, običajno v januarju ali februarju. V letu 2025 bo testiranje 25. in/ali 26. januarja.

Kakšen mora biti vodnik terapevtskega psa oziroma psa pripravnika?

Vodnik terapevtskega psa oz. psa pripravnika mora biti star najmanj 18 let. Če:

- ste odprtega srca in duha,
- ste željni vseživljenjskega učenja,
- razumete prostovoljstvo in ste mu pripravljene nameniti del svojega prostega časa,
- sprejemate vse vrste različnosti,
- ste zaupanja vredni in zanesljivi,
- uživate ob šolanju svojega psa,
- se veselite novih izkušenj, poznanstev in prijateljstev,
- ste komunikativni in potrpežljivi, potem vas vlijudno vabimo v naše vrste!

*Za Društvo Tačke pomagačke
Mojca Sajovic & Jenny*

V ljubeč spomin mojemu zlatemu Joyu

(Joy of life Bernieshine 30.12.2016 – 20.7.2024)

Ta sestavek, v ljubeč spomin na prezgodnjo izgubo Joya, sem se spravljala pisat točno dva meseca. Danes je torej dva meseca, kar nas Joy več ne pozdravi z mahajočim repkom in tistimi prekrasnimi ljubečimi očmi.

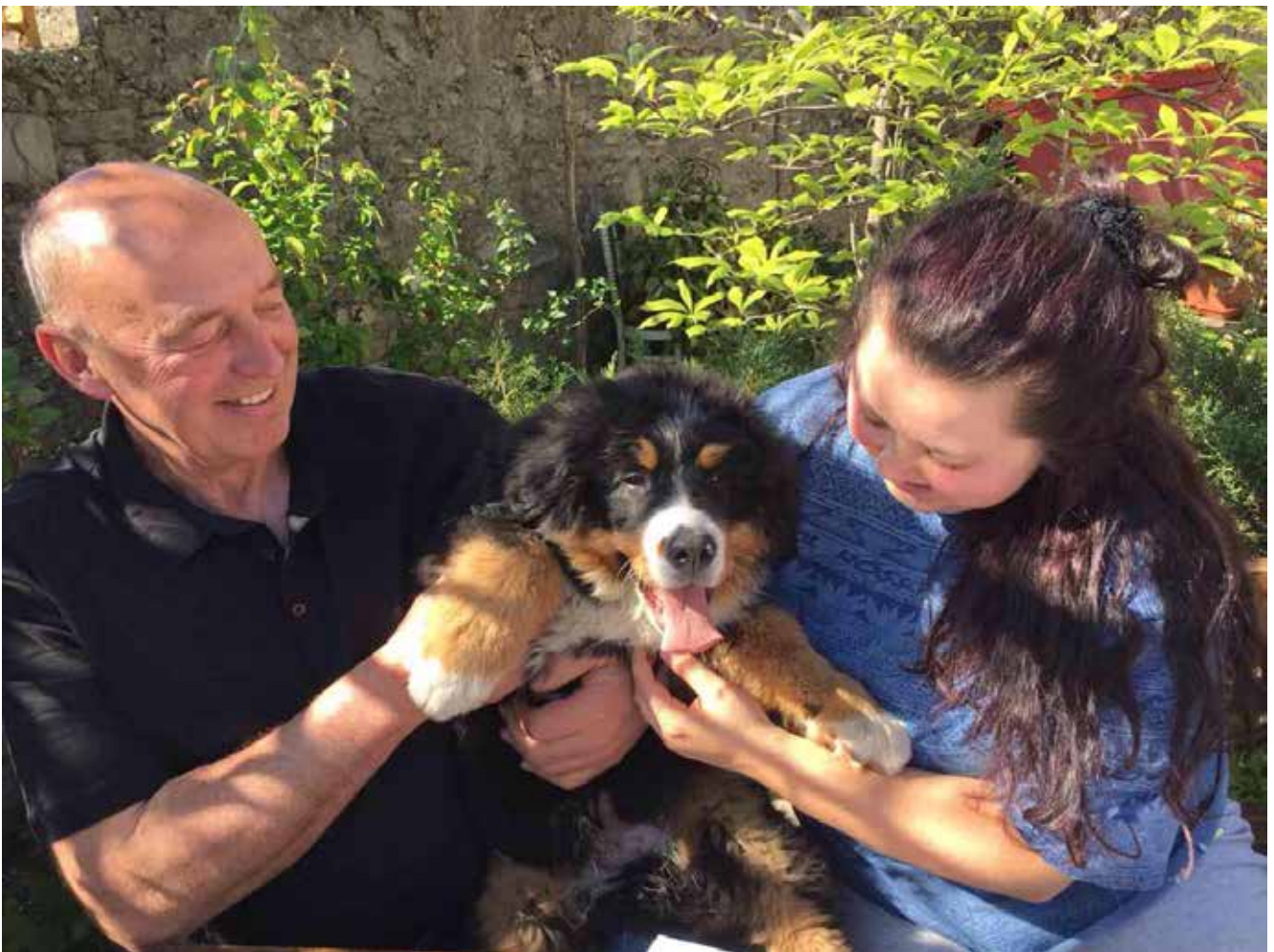
Po izgubi mojega prvega bernija Eosa je zavela velika praznina, žalost ...

Jeseni leta 2016 sem odšla na razstavo psov v Šempeter pri Gorici. Ni treba posebej razlagati, pri katerem ringu sem bila. Ko sem ogovorila gospo iz Italije, ki je pripravljala svojega bernija na nastop, nisem upala veliko povedati, saj se mi je ponovno odprla grozna rana žalosti ob izgubi. Ta gospa, katerega imena ne poznam, je »kriva«, da sem se dokončno odločila, da bo našo hišo spet razveseljeval nov berni. Gospa je samo rekla: »To žalost ob izgubi omili samo nov kužek«. Kmalu zatem je bilo najavljeno, da v psarni Bernieshine pričakujejo mladičke. Tako sem stopila v stik z gospodom Ivanom Janežičem. Leglo »J« se je skotilo na dan pred novim letom. Bila sem presrečna, saj sem se že takrat zavedala, da ima gospod Ivan izjemen ugled in izjemno povpraševanje. Mojemu kužku sem lahko izbrala ime – Joy of life. Neverjetno, kako sem že takrat začutila, da sem mu dala popolno ime, saj je bil Joy res eno samo veselje. Joy se je naši družini pridružil v marcu 2017. Od samega začetka smo ga veliko vozili s sabo, na veliko krajev, v lokale, na organizirane pohode, k morju, k rekam ... Res je užival v vožnji, saj je vedel, da gre novim dogodivščinam naproti. Vedno je rad spoznaval druge kužke, včasih je kar pozabil, da kakšnemu kosmatincu to tudi ne ustreza. Nikoli pa se ni zgodil noben večji pasji incident. Do nepoznanih ljudi pa je bil zadržan. Če se je kdo preveč približal, je opozoril z laježem, češ »stop, ne maram, da se mi preveč

približaš, saj te ne poznam!« Povsod pa je pustil izjemen pečat, saj je bil res prekrasen predstavnik svoje pasme.

Joy, koliko prekrasnih trenutkov si nam dal! Ko so se spomladi začele težave, se nisem zavedala, da se boš tako kmalu in tako na hitro poslovil. Nisi zmožel več daljših sprehodov, ki si jih tako oboževal.

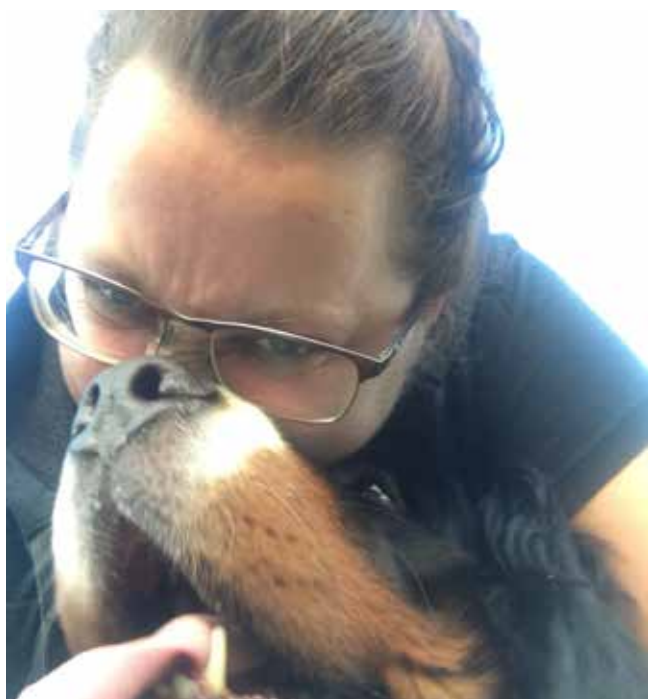
Mislila sem, da je kriva vročina, saj je letos pritisnila res zelo zgodaj. Počakal si še, da smo se vrnili s poletnega dopusta, ker vem, da si me imel tako brezpogojno rad. Nikoli ne bom pozabila tvojega zadnjega mokrega poljubčka na mojo roko, kot da si hotel povedati: »Tamara rad te imam, ne skrbi, vse bo še v redu.«

Na tem mestu, bi se rada še enkrat zahvalila gospodu Ivanu in gospe Lojzki Janežič, da sta mi zaupala tako krasnega bernija. Hvala!

Hvala Joy, da sem lahko s tabo delila vse prekrasne trenutke. Koliko krajev in ljudi sem spoznala, prav zaradi tebe. Prosim čuvaj nas tam zgoraj na zvezdici, ki si si jo izbral. Vedi, da naša ljubezen do tebe ne bo umrla nikoli. Ko se spet srečamo, tam nekje zgoraj, ti obljubim, da se bomo ponovno skupaj podali na en čudovit, dolg sprehod. Vedi, da te pogreša tudi tvoja mačja prijateljica Coco in ne razume, zakaj te ni več na dvorišču. Pogrešajo te Larisa, Karin, Nadija, Bogomil, Egon, Andreji in še ogromno drugih ljudi. Od vseh pa te najbolj pogrešam jaz, Tamara.

Joy, teči, veselo teči, tam zgoraj za mavrico ...

Tamara Fakin

MIRITVENI ZNAKI (= SIGNALI) PRI PSIH

Za prednike psov, se pravi volkove in kasnejše prapse, je bila komunikacija v tropu življenjskega pomena. Med seboj so se sporazumevali pri lovu, vzgoji potomcev, delitvi plena in drugih opravilih, ki so se navezovala na življenje v tropu. Vse nesporazume so se pasji predniki trudili reševati miroljubno, saj spopad ni prinesel dobrega izida. Poškodovani volk je imel malo možnosti za preživetje. Tak način sporazumevanja so podedovali današnji psi in za njihove lastnike je prepoznavanje miritvenih znakov »obvezno branje« že v začetku sobivanja s psom.

Miritvene znake, tj. univerzalno pasjo govorico, poznajo že mladički v leglu tako rekoč od rojstva, ne glede na velikost ali pasmo. Legendarna Turid Rugaas, norveška raziskovalka pasjega vedenja in učiteljica mnogih kinologov po vsem svetu piše, da so miritveni znaki življenjsko zavarovanje psa. Uporabljajo jih v preventivne namene, da preprečijo konflikt, pomirijo drugega psa ali druge pse, navsezadnje pa pomirijo tudi sebe. Enake znake uporabljajo tudi v komunikaciji z ljudmi, npr. pes daje miritvene znake otroku, ki se boji psov. Seveda pa je predpogoj, da ima pes možnost izraziti miritvene znake. Nekateri psi so zaradi slabih izkušenj (kaznovanja, napada nesocializiranega psa ...) prenehali uporabljati miritvene znake, prav tako pa velja, da jih naategnjem povodcu pes ne more izraziti, vsaj ne v celoti.

Opazovanje psa pri povsem vsakdanjih opravilih in prevajanje »pasjega jezika« nam lahko pojasni marsikatero uganko, pomaga pri šolanju in vzgoji psa, nenazadnje razloži tudi marsikatero neželjeno vedenje ali ga napove. Ob oddajanju miritvenih znakov pes pričakuje naš (ali pasji) odziv prav tako, kot mi pričakujemo odziv nekoga, ki mu voščimo dober dan.

Upoštevat pa moramo (najmanj) tri pravila:

- Opazujemo psa v celoti, ne le del telesa
- Obnašanje psa moramo umestiti v kontekst (okolje in druge okoliščine)
- Vsak pes je osebnost zase

Pasja govorica vključuje seveda tudi druge znake, ki spadajo med svarilne ali grozilne. Z njimi pes poizkuša oddaljiti grožnjo, zato laja, renči, kaže zobe, se zaganja. Opazovanje in prepoznavanje miritvenih znakov pa je veliko bolj pomembno. Za pse predstavlja grožnjo

nekaj dejanj, ki se jim moramo v komunikaciji izogniti: jeza, agresija, hoja naravnost proti psu, sklanjanje nad njimi, fiksiranje v objem, strmenje neposredno v oči ... Ni razloga, pa tudi ne opravičila, pravi Turid Rugaas, da se do psa obnašamo grozeče in izzivamo konflikt.

Poznamo približno 30 miritvenih znakov, od katerih nekateri obstajajo v več različicah, pomenijo pa tudi znak za stres. Z njihovimi prepoznavanji pomagamo svojemu psu prebroditi neprijetne ali celo nevarne situacije, prilagodimo pa seveda tudi naše vedenje, če psu povzroča stres ali nelagodje. Pomembno je, da ima mladič veliko stikov s psi, da lahko v kontroliranem in varnem okolju uporablja te znake.

Psi lahko posamezne miritvene znake dopolnijo z uporabo drugih miritvenih znakov, zato opazujemo celotno pasje telo, ne le njegovega dela. Če jih znamo prepoznati, jih uporabimo lahko tudi sami. Psi jih bodo razumeli.

1. Obračanje glave, ko se npr. približuje drug pes. Srečevanje in izmenjava znakov se lahko zgodi tudi na daljavo. Namesto ali poleg obračanja glave lahko pes premika oči z ene strani na drugo.

2. Uporaba znakov s pomočjo oči: pes spusti veke, ne strmi proti drugemu psu.

3. Obračanje stran: to je zelo močan in pogosto uporabljen miritveni znak. Pes obrne proti drugemu psu bok ali zadnji del telesa. Opazimo ga pogosto ob srečevanju z mladim ali zelo vsiljivim psom. Če vaš pes skače in se razburja, pravi Rugaasova, se obrnite stran. Enako velja, če srečamo plašnega psa. Če pes nam obrne hrbet, to sporoča, da se zaradi nas počuti nelagodno.

4. Oblizovanje smrčka: psi ga pogosto uporabljajo, zgodi se lahko tudi zelo na hitro in komaj opazno. Je znak za vljudno in mirno srečevanje. Strokovnjaki menijo, da ga uporabljajo pogosteje črni in dolgodelski psi.

5. Zamrznitev: pes obstane v trenutnem položaju, da bi umiril napeto situacijo. Psi zamrznitev uporabljajo v kombinaciji z drugimi znaki. Zanimiv je primer, ko psa kličemo k sebi, pri tem pa smo jezni in mu predstavljamo grožnjo. Pes sedi ali leži na mestu ter daje vtis, da nas sploh ne sliši. Pes s tem poizkuša pomiriti našo slabo voljo. Čim mu prenehamo predstavljati grožnjo, bo pes prišel k nam.

6. Počasno gibanje: počasni gibi učinkujejo pomirjajoče, zato se pes ob nevarnosti začne gibati počasneje ali celo obstane. Velikokrat sami ne zaznamo grožnje, ki jo občuti naš pes. Ena zelo značilnih situacij je tudi, ko psa izpustimo iz avta. V navdušenju se zažene proti drugim psom, če pa se to zgodi prehitro, lahko psi postanejo vznemirjeni in težave so na vidiku. V bližini negotovega psa se moramo vedno premikati počasi, saj učinkujemo s tem pomirjujoče.

7. Mahanje z repom: to ne pomeni vedno zadovoljnega psa. Če mahanje z repom spremlja negotovost, strah, stres, jeza itd., potem pes maha z repom, da pomiri sebe, okolico, nas. Mahanje z repom je torej tudi znak za pomiritev.

8. Igrivi predklon je običajno poznan kot povabilo k igri in je stalnica pri mladih psih, ki si želijo veliko gibanja in akcije. Če pa se pes

spusti na prednje tace, je to lahko tudi miritveni znak v prisotnosti drugega psa, predmeta ali druge živali. Odrasli psi lahko na ta način pomirijo zaskrbljene mladiče.

9. Sedenje: ta znak lahko pes celo stopnjuje, tako da se obrne s hrbtom proti človeku ali psu.

10. Uleganje je eden najmočnejših miritvenih znakov. Pes se tako zmanjša in obmiruje. Odrasel pes tako pomiri negotovega psa. To je pri igri lahko tudi znak, da ima eden od dveh psov igre dovolj. Ta znak lahko uporabljamo tudi sami v komunikaciji s psom: ležanje je eden najbolj učinkovitih načinov za pomiritev svojega psa.

11. Zehanje je eden najpogosteje zaznanih miritvenih znakov. Hitro ga opazimo in se lahko odzovemo, prav tako drugi psi. Pes se z zehanjem odzove v čakalnici pri veterinarju, lahko zeha, ko se doma prepiramo ... Zehanje pa lahko tudi zelo učinkovito uporabimo sami.

To je le enajst od približno tridesetih miritvenih znakov. V knjigi Turid Rugaas »Pogovori s psi – 30 let kasneje« jih je s primeri vred opisanih še nekaj, poleg tega pa knjiga ponuja še praktične nasvete. Vsebuje pa še eno pomembno poglavje, in sicer stres: kaj povzroča stres pri psu, kako ga prepoznati in kaj lahko storimo, da znižamo stopnjo stresa pri psu.

Kot že leta poudarjamo, so bernski planšarski psi zaradi svojih globokih čustev in privrženosti človeku zelo izpostavljeni stresu. Ta trditev je znanstveno dokazana z meritvami stresnih hormonov v določenih stresnih okoliščinah. Kot posledica se jim zmanjša naravna obramba telesa pred boleznimi, tudi degenerativnimi, avtoimunimi in rakavimi, zelo dovzetni so zaradi tega tudi za klopne bolezni. Preprečevanje stresa pri naših bernskih je torej naša ključna naloga, navedena knjižica na 112 straneh pa nam bo v odlično pomoč.

V branje priporočam tudi:

https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/3873275/mod_resource/content/1/0n%20talking%20terms%20with%20dogs_%20Rugaas%202006.pdf

Mojca Sajovic

Fatal Beauty Bernieshine bo vsak čas dopolnila 13 let

Neskončno nas je razveselilo sporočilo njene Mojce:

»Lep pozdrav iz Frama! Naša Fejti je prava starostnica in borka. Se ne pusti letom in vsem tegobam »starcev«, da bi ji vzeli voljo. Vsako večer mirno spi z nami v spalnici, čeprav do tja vodi peklenskih 15 stopnic.«

Drži se, draga Fejti, tudi ekipa Moj berni je ponosna nate in na tvoje ljudi!

PREBRALI SMO ZA VAS

PASJA UNIVERZA

Spletni portal s tem naslovom objavlja zelo zanimive članke, organizira spletna predavanja in delavnice. Portal ureja Karmen Grubelič, dr.vet.med.

Tokrat povzemamo njihov prispevek o trditvah in dejstvih glede česna v pasji prehrani.

»Česen je za psa strupen« velikokrat slišimo, vendar so novejša raziskava dokazale, da je česen zelo koristen za ljudi, pa tudi za pse. Deluje proti parazitom, notranjim in zunanjim, deluje protivnetno, kot antioksidant, podpira srce in ožilje ... Upoštevati pa moramo nekaj pravil, da izkoristimo česnovne dobre lastnosti:

- vedno uporabljajmo svež, ekološko in lokalno pridelan česen;
- česen je treba mehansko obdelati (zdrobiti, narezati ali stisniti), da se aktivira encimska reakcija iz alicina v alicin. Alicin ima značilno močan vonj in številne zdravstvene koristi;

- doziranje: doziranja se sicer precej razlikujejo. Dr. Grubelič daje svojim psom vsak drugi oz. tretji dan en velik strok sveže olupljenega česna na 10 kg telesne teže. Uradno priporočilo je cca. polovica odmerka, ki ga prakticira. V vsakem stroku naredi več zarez z nožem, da se sproži encimska reakcija, vendar na videz strok še vedno izgleda v enem kosu.

Vir: <https://pasjauniverza.si/cesen-za-pse-strupen-ali-zdravilen/>

NJEGOV VONJ PO DEŽJU

(knjiga, ki jo boste prebrali na mah)

Tik pred mojim letos kratkim dopustom sem izvedela za izid knjige z gornjim naslovom in ugotovila, da je to za bernske ljudi »must have« čtivo, ki mora z mano na počitnice. In je tudi šlo. Iz Založbe Vida so mi jo poslali še pred odhodom in tretjega dne okrog četrte ure zjutraj so bile prebrane zadnje strani knjige, sledila jim je pa – priznam – ploha solza. Ko jo boste prebrali, boste vedeli, o čem pišem.

O knjigi in avtorju pa naj spregovori kar ZALOŽNIK:

To je zgodba o ljubezni, življenju in smrti, trojici, iz katere se že stoletja rojeva literatura. V romanu Njegov vonj po dežju ta trojnost povezuje bitji, ki ne pripadata isti vrsti: človeka in njegovega psa.

Bernski planšarski pes z odraščanjem dobiva vse pomembnejšo vlogo v pripovedovalčevem življenju. Ubac, kot mu je ime (iskanje pravega imena je že samo po sebi avantura), ni osrednji lik te knjige, še manj njegov gospodar Cédric Sapin-Defour, ki niti ne želi biti gospodar. Pravi junak knjige je njuna vez. Vez, ki je edinstvena, očitna in za tiste, ki so jo izkusili, prekaša številne druge odnose.

Intenzivno in radostno skupno življenje se odvija vse hitreje in bi ga radi zadržali. Toda zgodba govori tudi o smrti. O strašni odsotnosti in vonju, ki je kljub dežju za vedno izginil.

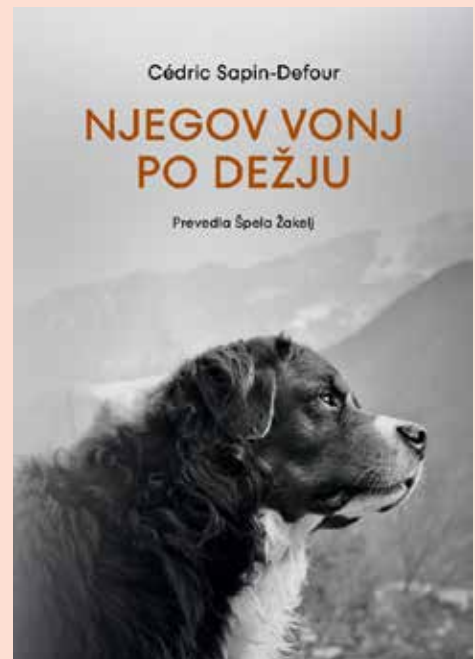
IZ KNJIGE

»Zgodba Njegov vonj po dežju na popolnoma drugačen način pripoveduje o subtilni intimnosti, o medsebojnem razumevanju, ki se lahko ustvari med človekom in psom. Pripoveduje o človekovi potrebi, da izstopi iz lastnega sveta, da pozabi na lastno sebičnost, da se na neki način razgali, da lahko razume drugo bitje.«

O AVTORJU

Cédric Sapin-Defour je francoski pisatelj in alpinist, ki v svojih delih združuje ljubezen do gora in literature. Njegova nagrajena uspešnica Njegov vonj po dežju je občutljivo napisana zgodba, mojstrsko literarno raziskovanje kompleksnega odnosa med človekom in živaljo.

Vir: <https://www.bukla.si/knjigarna/leposlovje/leposlovni-roman/njegov-vonj-po-dezju.html>

KUPUJEMO ZA VAS

Vsi bernski ljudje zelo dobro in od blizu poznamo glavnik in krtačo. Vsak po svoje se znajdemo, kje in na kakšen način lepiti naše lepote, eni pristopi so bolj, drugi pa manj inovativni in prijazni do našega hrbta in kolen ☺. Jaz sem dolga leta po tleh pogrnila večjo rjuho, punce so na njej ležale, jaz pa plesala po kolenih okoli njih, jih krtačila in obračala, da sem dosegla vse konce, od glave do repa, od hrbta do trebuščka. S prihodom Peny sem se odločila, da bom začela uporabljati mizo za česanje. V Vodících smo na meji z Gorenjsko, zato sem kupila tako navadno, na katero so morale punce splezati. Na začetku je bil pripomoček stol, kasneje pa klančina, taka kot za v avto. Ampak glej ga šmenta, ne samo, da nisem kupila dvizne mize ... ko je Peny zrasla, sem ugotovila, da sem kupila tudi premajhno! Pa je romala v kot, kjer je ostala do prihoda naše nove članice, Bly. Tokrat je na začetku izgledalo vse lepo, ampak že po enem mesecu se je izkazalo, da tale moja miza tudi za tole punco prej ali slej ne bo več dovolj velika – dokaz je spodnja slika.

Ne vem, očitno sem, ko sem tole kupovala, RES malce preveč varčevala ☺ In je pač padla odločitev, da je prav zares čas za novo, tokrat dovolj veliko mizo, če bi bila pa še dvizna, bi bilo pa res super. In sem se odločila za tole. Kot vidite, sem tokrat (upam) kupila dovolj veliko ;) Bly zelo priporoča, če pa gor čaka še takle kos posušenega meska, je pa sploh super!

<https://trgovina.dogsipa.si/products/elektricna-dvizna-miza-za-profesionalno-nego-psov-in-mack-phoenix-universal-callisto-vijolica>

PS: če ste tudi vi z Gorenjske, potem kupite vijolično, ki je nekaj cenejša od srebrne ;)

Barbara z manekenko Bly in Peny v ospredju, ki še ni zbrala poguma, da spleza na to »grozoto«

V spletni trgovini Melise Veterine se vedno najdejo novi izdelki in tokrat predstavljamo linijo izdelkov za naše seniorje. Med prvimi pade v oči izdelek

GERIATIVET LB za večje pse.

Škatla s 45 tabletami stane 19,30 €, izdelek pa vsebuje naslednje učinkovine: glukozamin, 1,6-glukan, L-karnitin, lutein, HMB (kalcijeve soli 3-hidroksi-3-metilbutirat), omega-3, in vitamin E. Doziranje je za velike pse 2 tableti dnevno.

Namen uporabe:

- Priporočljivo za starejše pse, predvsem za pse, ki potrebujejo posebno dopolnilo za zmanjšanje tveganja za zdravstvene težave, povezane s starostjo.
- Nudi zaščito in podporo sklepom, urinskemu sistemu, spodbuja imunost, izboljšuje vid, izboljšuje delovanje srca, povečuje delovanje živčnega sistema, preprečuje simptome staranja možganov, nadzira telesno maso in ščiti mišice.
- Še posebej se priporoča za pse z motnjami cirkadianega ritma (zamenjajo dan za noč), znižano interakcijo, zmedenostjo in uriniranjem doma.
- Lahko ga dajemo ne glede na vrsto hrane.

Uporabnica piše: Imamo skoraj 19 let staro kužo, vsak dan ji je med spanjem ušlo v posteljo. Od teh tablet dalje, neverjetno, že od prve tablete dalje, je bila postelja suha.

Dneve je prespala in ponoči tacala okoli. Nič več. Podnevi je aktivna, ponoči spi kot ubita. Priporočam!

Vir: <https://melisasi.si/izdelek/geriativet-lb-za-starejse-pse/>

Jesen na Ribniškem Pohorju

November je. Z doline se privleče megla, na vrhu Pohorja pa jo sonce ves čas potiska za rob. Ob takih sončnih popoldnevih je pravi čas za potep z berko po jesensko obarvanih, mehkih travnikih med smrekami in pohorski šotnimi barji z slikovitimi jezerci. Prava kulisa za novo zalogo fotografij za nas najlepše pasme psov! Še en lep jesenski dan, ki sva ga zaključili z bernskim obiskom pri Petru in Ljudmili Vražič.

Monika Bračko in Havana

MOJ BERNI - glasilo skupine MOJ BERNI št. 2/2024;

Izdajatelj Skupina MOJ BERNI, Predole 23, 1290 Grosuplje. Glasilo izhaja le v elektronski obliki in je namenjeno članom skupine.

Urednica: **Nina Barlič**

Člani uredniškega odbora: **Mateja Pečar, Mojca Sajovic, Barbara Šolc**

Sodelavci: **Damjana Škapin, Nastja Ražman, Tone Hočevar**

Priprava: **Amset d.o.o.**

Za področje vzreje BPP je pristojen Slovenski klub za velike pasme in molose, info na e-mail: skvpm.info@gmail.com. Najave vzrejnih pregledov bomo tudi v naprej objavljali na spletnih straneh in po e-pošti.

Glede nekdanjih klubskih ugodnosti sledite objavam na spletni strani.